

Absztrakt vektorterek

Összeállította: dr. Leitold Adrien egyetemi docens

1. Az alábbi $H \subset P_R^2$ vektorhalmaz lineárisan független, vagy lineárisan összefüggő?

$$p_1 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto 3x^2 - 2x + 5$$

$$p_2 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto -x^2 + x - 2$$

$$p_3 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto 3x^2 - x + 4$$

$$H := \{p_1, p_2, p_3\}$$

2. Az alábbi $H \subset P_R^5$ vektorhalmaz lineárisan független, vagy lineárisan összefüggő?

$$p_1 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x^5 - 2x$$

$$p_2 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x^4 + 3$$

$$p_3 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x^3 + 2x^2$$

$$H := \{p_1, p_2, p_3\}$$

3. Igazolja, hogy a

$p_1 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x^3 - 2x$, a $p_2 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x + 5$, és a $p_3 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto 2$ polinomok lineárisan függetlenek a P_R^3 vektortérben! Bázist alkotnak-e a fenti polinomok P_R^3 -ban?

4. Tekintsük az R^N vektortér következő elemeit!

$$a_1 := 1, 0, 0, \dots$$

$$a_2 := 1, 1, 0, 0, \dots$$

$$a_3 := 1, 1, 1, 0, 0, \dots$$

$$a_4 := 1, 1, 1, 1, 0, 0, \dots$$

Igazolja, hogy a $H := \{a_1, a_2, a_3, a_4\}$ vektorhalmaz lineárisan független!

5. Legyenek $p_1 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto 1$; $p_2 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x + 1$; $p_3 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x^2 + x + 1$; polinomok.

Bázist alkotnak-e a p_1, p_2 és p_3 polinomok a P_R^2 vektortérben? Ha igen, akkor adjuk meg a $p : R \rightarrow R, \quad x \mapsto 3x^2 + 2x - 4$ polinom ezen bázisra vonatkozó koordinátáit!

6. Legyenek $p_1 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x^2 + x + 1$; $p_2 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x + 1$; $p_3 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x$; polinomok.

Bázist alkotnak-e a p_1, p_2 és p_3 polinomok a P_R^2 vektortérben? Ha igen, akkor adjuk meg a $p : R \rightarrow R, \quad x \mapsto 2x^2 + 1$ polinom ezen bázisra vonatkozó koordinátáit!

7. Legyenek $p_1 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x^2 + 1$; $p_2 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x + 1$; $p_3 : R \rightarrow R, \quad x \mapsto x^2 + x$; polinomok.

Bázist alkotnak-e a p_1, p_2 és p_3 polinomok a P_R^2 vektortérben? Ha igen, akkor adjuk meg a $p : R \rightarrow R, \quad x \mapsto 6x^2 + 7x + 5$ polinom ezen bázisra vonatkozó koordinátáit!

8. Bázist alkotnak-e az $R^{2 \times 2}$ vektortérben az A, B, C és D mátrixok? Ha igen, akkor határozza meg az X mátrix ezen bázisra vonatkozó koordinátáit!

$$A = \begin{pmatrix} -1 & 3 \\ 0 & 4 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad D = \begin{pmatrix} 4 & 1 \\ 3 & 2 \end{pmatrix}, \quad X = \begin{pmatrix} 5 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

9. Bázist alkotnak-e az $R^{2 \times 2}$ vektortérben az A, B, C és D mátrixok? Ha igen, akkor határozza meg az X mátrix ezen bázisra vonatkozó koordinátáit!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad D = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad X = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$$

10. Tekintsük a P_R vektorteret!

$$V_1 := \{p \in P_R, p \text{ másodfokú}\},$$

$$V_2 := \{p \in P_R, p \text{ legfeljebb negyedfokú}\},$$

$$V_3 := \{p \in P_R, \forall x \in R: p(x) \geq 0\},$$

$$V_4 := \{p \in P_R, p \text{ páros fokszámú}\},$$

$$V_5 := \{p \in P_R, \forall x \in R: p(x) = p(-x)\}.$$

Döntse el, hogy V_1, \dots, V_5 a leszűkített műveletekkel altér-e a P_R vektortérben!

11. Tekintsük az R^N vektorteret!

$$V_1 := \{(a_n) \in R^N, \text{ az } (a_n) \text{ sorozat első eleme } 0\},$$

$$V_2 := \{(a_n) \in R^N, \text{ az } (a_n) \text{ sorozat konvergens}\},$$

$$V_3 := \{(a_n) \in R^N, \lim(a_n) = a\}, \text{ ahol } a \in R \text{ rögzített},$$

$$V_4 := \{(a_n) \in R^N, \text{ az } (a_n) \text{ sorozatnak csak véges sok } 0 \text{ - tól különböző eleme van}\},$$

$$V_5 := \{(a_n) \in R^N, \text{ az } (a_n) \text{ sorozat elemei pozitívak}\},$$

$$V_6 := \{(a_n) \in R^N, \lim(a_n) = \infty\}.$$

Döntse el, hogy V_1, \dots, V_6 a leszűkített műveletekkel altér-e az R^N vektortérben!

12. Legyen $I \subset R$ az origóra szimmetrikus intervallum. Tekintsük az R^I vektorteret!

$$V_1 := \{f \in R^I, f \text{ folytonos}\},$$

$$V_2 := \{f \in R^I, f(0) \geq 0\},$$

$$V_3 := \{f \in R^I, \forall x \in I: f(x) = f(-x)\},$$

$$V_4 := \{f \in R^I, f(x) = 0, \text{ véges sok } x \text{ kivételével}\},$$

$$V_5 := \{f \in R^I, f \text{ monoton növekvő}\},$$

$$V_6 := \{f \in R^I, f \text{ korlátos}\}.$$

Döntse el, hogy V_1, \dots, V_6 a leszűkített műveletekkel altér-e az R^I vektortérben!

13. Tekintsük az $R^{n \times n}$ vektorteret!

$$V_1 := \{A \in R^{n \times n}, A \text{ diagonális}\},$$

$$V_2 := \{A \in R^{n \times n}, A \text{ alsóháromszög mátrix}\},$$

$$V_3 := \{A \in R^{n \times n}, A \text{ utolsó oszlopában } 0 \text{ - k állnak}\},$$

$$V_4 := \{A \in R^{n \times n}, A \text{ invertálható}\},$$

$$V_5 := \{A \in R^{n \times n}, \det(A) = 0\},$$

$$V_1 := \{A \in R^{n \times n}, A = A^T\},$$

$$V_7 := \{A \in R^{n \times n}, A \text{ minden eleme egyenlő}\}.$$

Döntse el, hogy V_1, \dots, V_7 a leszűkített műveletekkel altér-e az $R^{n \times n}$ vektortérben! Ha altérek, mennyi a dimenziójuk?

14. Adjon meg a P_R^3 vektortérben egy 2-dimenziós és két 1-dimenziós alteret úgy, hogy azok direkt összege legyen P_R^3 !
15. Adjon meg az $R^{2 \times 3}$ vektortérben egy 3-dimenziós, egy 2-dimenziós és egy 1-dimenziós alteret úgy, hogy azok direkt összege legyen $R^{2 \times 3}$!
16. Az alábbi leképezések közül melyek lineárisak?
- $A: C \rightarrow C, z \mapsto \operatorname{Re}(z)$
 - $A: C \rightarrow C, z \mapsto \bar{z}$
 - $A: C \rightarrow C, z \mapsto |z|$
17. Igazolja, hogy az alábbi leképezések lineárisak! Adja meg magterüket és képterüket!
- $A: P_R \rightarrow P_R, p \mapsto p'$ (deriválás)
 - $A: P_R \rightarrow P_R, p \mapsto p \cdot g$ ($g \in P_R$ rögzített)
 - $A: P_R \rightarrow R, p \mapsto p(\alpha)$ ($\alpha \in R$ rögzített)
 - $A: P_R \rightarrow P_R^n$, minden polinomhoz hozzárendeljük a legfeljebb n -edfokú tagjaiból képzett polinomot ($n \in \mathbb{N}$ rögzített)
 - Jelölje V a valós számokból álló konvergens sorozatok halmazát.
 $A: V \rightarrow R, (a_n) \mapsto \lim(a_n)$
 - $A: D(I) \rightarrow R^I, f \mapsto f'$ (deriválás)
 - $A: R^I \rightarrow R, f \mapsto f(x_0)$ ($x_0 \in I$ rögzített)
18. Tekintsük az alábbi polinomokat!
- $$g: R \rightarrow R, x \mapsto x^2 + 1,$$
- $$p_n: R \rightarrow R, x \mapsto x^n, \quad n = 0, 1, 2, 3, 4.$$
- Legyen $B_1 = \{p_0, p_1, p_2\}$ bázis a P_R^2 vektortérben, $B_2 = \{p_0, p_1, p_2, p_3, p_4\}$ bázis a P_R^4 vektortérben. Adja meg az $A: P_R^2 \rightarrow P_R^4, p \mapsto p \cdot g$ lineáris leképezés $B_1 - B_2$ bázisokra vonatkozó mátrixát!
19. Tekintsük az alábbi polinomokat!
- $$p_n: R \rightarrow R, x \mapsto x^n, \quad n = 0, 1, 2, 3, 4.$$
- Legyen $B_1 = \{p_0, p_1, p_2, p_3, p_4\}$ bázis a P_R^4 vektortérben, $B_2 = \{p_0, p_1, p_2, p_3\}$ bázis a P_R^3 vektortérben. Adja meg az $A: P_R^4 \rightarrow P_R^3, p \mapsto p'$ (deriválás) lineáris leképezés $B_1 - B_2$ bázisokra vonatkozó mátrixát!